

UDRUŽENJE ITALIJANA
GRADA BANJA LUKA

ASSOCIAZIONE ITALIANA
DI BANJA LUKA

Bilten

Stella d'Italia

decembar 2001. godine / godina III

10

Sadržaj

Osmo smotra nacionalnih manjina

KUD „Lino Marineli“ – Pula

Okus tradicije

Izložba „Italijanska barokna umijetnost“

Posijeta „Zajednici Italijana,“ – Lipik

Milano

Italijanska moda

In memoriam Marko Simončeli

Tekst : Aleksandra Stošić

Prevod : Romina Guido – Pajić

Naše aktivnosti imamo u prostorijama

Saveza nacionalnih manjina

Svake subote od 17 - 20 časova

Četvrti četvrtak u mjesecu od 17 časova

Kontakt telefoni:

Savez nacionalnih manjina:

Tel/fax: ++387 51 461 068

Adresa: Cara Lazara 20, 78 000 Banja Luka

Radmila Maričić: 051 466-294, 065 568-697

Slavica Radić: 051 436-754, 065 911-346

Vesna Jurić: 051 316-049, 065 814-132

e-mail: udruzenjeitalijana_bl@yahoo.com

maricicradmila@yahoo.com

www.snm.rs.ba/italijani

www.myspace.com/udruzenjeitalijana

**Štampanje biltena
omogućili:**

*Ministarstvo prosvjete i
kulture Republike Srpske*

*Administrativna služba
Grada Banja Luka*

Štampa:

ALF-OM

Osma smotra nacionalnih manjina

U Narodnom pozorištu Republike Srpske je 30. septembra održana Smotra nacionalnih manjina pod nazivom "Osma Smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina"

Na svečanosti se predstavilo 11 nacionalnih manjina a gosti su stigli iz Pule, Zrenjanina, Zagreba i Gevgelije. Preko 150 učesnika je kroz pjesmu i igru predstavilo običaje i tradiciju zamalja i naroda iz kojih potiču. Program je bio osmišljen po uzoru na takmičenje za pjesmu "Evrovizije". Nacionalne manjine su najavljivane kratkom istorijom zemalja iz kojih potiču a zatim su uslijedili nastupi koji su oduševljavali prisutne u publici.

Prvi su nastupili gosti iz Slovenije. Kroz igru i folklor su svoje običaje predstavili i Ukrajinci, Jevreji i Makedonci. Članovi "Česke besjede" su se predstavili prigodnom pjesmom na češkom jeziku. Gosti iz Pule, KUD "Lino Mariani", mandoline sa vokalnom grupom predstavili su tradiciju italijanskog naroda kroz pjesmu.

Za pobjednika su glasale sve manjine učesnice ali pobjednika nije bilo. Promovišući jednakost i zajedništvo, svi učesnici su na kraju izašli na pozornicu i zajedničkom pjesmom zatvorili Smotru.

L'Ottavo Festival culturale delle "Minoranze Etniche"

Nel Teatro Nazionale di Banja Luka il 30 settembre si è tenuta l'Ottavo Festival culturale delle "Minoranze Etniche" della (BiH) Repubblica Srpska.

La cerimonia è stata presentata dalle 11 minoranze etniche nazionali e gli ospiti presenti sono arrivati da Pola, Zrenjanin, Zagabria e Gevgelija. Oltre 150 partecipanti si sono esibiti in canti e danze e così non hanno fatto altro che presentare i costumi e le tradizioni dei paesi e delle nazioni d'origine. La manifestazione è stata presentata e progettata su modello di gara del tipo "Eurovisione".

Le minoranze etniche prima del loro debutto hanno presentato un breve racconto del proprio paese d'origine, queste apparizioni in video non hanno fatto altro che entusiasmare il pubblico presente. I primi a debuttare sono stati gli ospiti Sloveni, che hanno introdotto la canzone,

eseguita da un gruppo di giovani musicisti. Il programma in seguito si è svolto con giochi di danza folkloristica presentando così i costumi e le danze tipiche degli Ucraini, degli Ebrei e dei Macedoni.

I membri dei "nominati Cecoslovacchi" si sono esibiti con canti e racconti tipici in lingua ceca. Gli ospiti provenienti da Pola, il gruppo artistico "Lino Mariani", hanno presentato dei canti tradizionali della cultura italiana esibendosi nel canto accompagnato dalla musica dei mandolini.

Come vincitori finali sono stati votati tutti i membri delle minoranze, ma non ci sono stati vincitori. E' stata promossa l'uguaglianza e l'unità, tutti i partecipanti alla fine sono usciti sul palco per salutare i partecipanti e per chiudere lo spettacolo del Festival della canzone tutti insieme.

KUD "Lino Mariani" iz Pule

Članovi KUD "Lino Mariani" iz Pule su posjetili Banja Luku kako bi učestvovali na Smotri nacionalnih manjina koja je održana 30. septembra. Banjalučanima su se predstavili kompozicijama koje su izvodili na mandolinama uz pratnju vokala. U subotu, 01. oktobra, posjetili su Dnevni centar za starije osobe, gdje su održali prigodan program, te su se predstavili jednosatnim programom na Trgu Krajine u sklopu manifestacije "Ukusi tradicije".

KUD „Lino Mariani“ iz Pule je udruženje građana koji su se još 1947. godine počeli okupljati da bi 1950. godine registrovali udruženje. Motiv za osnivanje udruženja je bila ljubav prema muzici ali i potreba da se sačuva i njeguje tradicija naroda iz kojeg su poticali. U svom sastavu imaju muške, ženske i mješovite horove, muški oktet i orkestar mandolina. Svojim programom su obuhvatili različite stilove, od operskih, klasičnih i sakralnih djela do narodnih i gradskih napjeva i djela savremenih kompozitora. Za svoj rad su primili mnoga priznanja i nagrade među kojima je i priznanje Republike Hrvatske povodom 50. godina rada i djelovanja.

Orkestar mandolina u okviru Društva postoji od samog osnivanja. Broji desetak članova koji su održali niz uspješnih koncerata i učestvovali uspješno na mnogim takmičenjima.

Vokalni sastav je počeo sa radom 2007. godine i broji sedam članova. Na repertoaru imaju popularne narodne istarske i italijanske pjesme.

I membri dell'associazione culturale ed artistica "LINO MARIANI" di Pola hanno visitato Banja Luka ed hanno partecipato alla Manifestazione culturale delle Minoranze etniche del 30 settembre. Ai cittadini di Banja Luka si sono presentati suonando composizioni eseguite con mandolini, ed accompagnata da vocali. Sabato 01.10. il gruppo di Pola ha fatto visita al Centro Diurno per gli anziani, dove si è tenuto un programma speciale, così come la sera in Piazza Krajina nello stesso programma dei „Sapori della tradizione“.

L'associazione culturale ed artistica „LINO MARIANI“ è un'associazione di cittadini che già dal 1947 si erano radunati, così che nel 1950 hanno fondato e registrato l'associazione. Il motivo della costituzione a priori è stato la passione per la musica e la necessità di preservare e mantenere la tradizione e la cultura delle proprie radici, cioè del Paese d'origine. L'associazione è composta da cori maschili, cori femminili e cori misti, e un ottetto di sesso maschile e l'orchestra di mandolino. Con il loro programma hanno anche una varietà di stili, dalla lirica, alle opere classiche e sacre, al folkloristico e brani di musica di strada, e opere di compositori urbani e contemporanei. L'associazione ha svolto numerosi concerti nel proprio paese ed anche all'estero, con cori e canti e con l'orchestra che da decenni ha dimostrato la propria bellezza nell'espressione vocale. L'Associazione per le sue opere ha ricevuto molte onoreficienze e premi tra cui il riconoscimento dalla Croazia per i 50 anni di lavoro e attività.

“Okusi tradicije”

U okviru Smotre nacionalnih manjina je 1. oktobra na Trgu Krajine u Banja Luci održana manifestacija pod nazivom „Okusi tradicije“. Predstavljene su tradicionalne kuhinje uz kulturno-umjetnički program.

Članovi Udruženja Italijana, Roma i Ukrajinaca su predstavili nacionalna jela i specijalitete. Članovi udruženja Italijana su u dobrom raspoloženju i ugodnoj atmosferi ponudili brižno pripremljene delicije. Mogli su se probati italijanska pica, sirevi mortadela i grožđe, maslinovo ulje kao i panetone, tradicionalna italijanska poslastica. Nastupili su gosti iz Zrenjanina, koji su svirali mađarsku

muziku, animator iz Slovenije, koji je zabavljao najmlađu publiku kao i članovi KUD „Veseli brijeg“ koji su se predstavili igrom i pjesmom.

Posebno moramo spomenuti nastup KUD „Lino Mariani“ iz Pule koji je tradiciju i ljepotu italijanske muzike predstavio kompozicijama izvođenim na mandolinama uz pratnju vokala. Čule su se klasične pjesme ali i tradicionalne istarske i italijanske pjesme.

Na ovoj manifestaciji su se mogle vidjeti kulturne i gastronomske različitosti među narodima ali i zajednička crta koja nas sve veže a to su dobra muzika i dobar zalogaj.

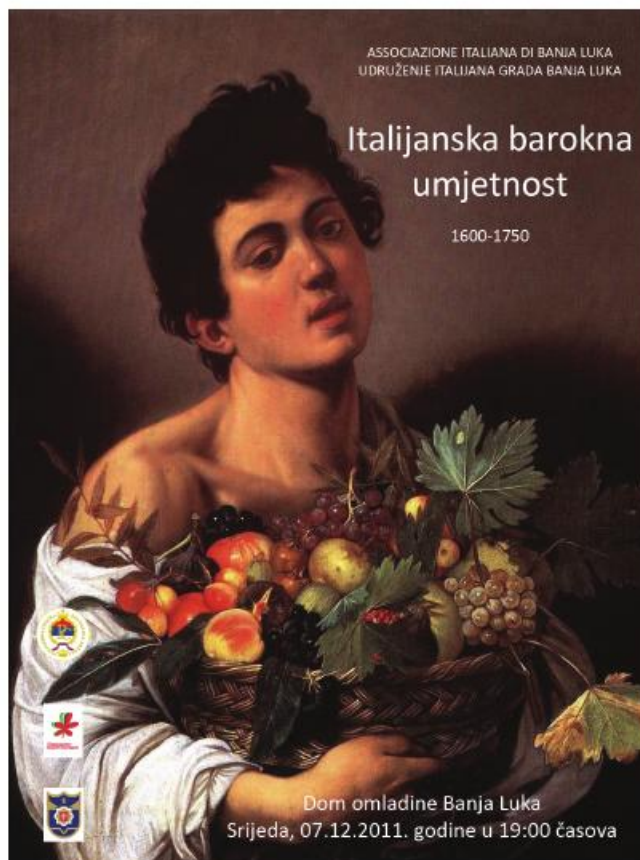

Izložba "Italijanska barokna umjetnost"

U Domu omladine je 7. Decembra 2011. godine otvorena izložba "Italijanska barokna umjetnost". Izložbu su priredili članovi Udruženja Italijana grada Banja Luka koji kroz izložbe i književne i filmske večeri nastoje da približe italijansku kulturu i tradiciju kako pripadnicima italijanskog naroda tako i svim ljubiteljima Italije i umjetnosti.

Za Italiju kažu da je kolijevka barokne umjetnosti. Vodeću ulogu u stvaranju ovog pravca su imali gradovi poput Firence, Padove, Venecije i Rima odakle se barok proširio po čitavoj Evropi. Kroz ovu izložbu smo željeli predstaviti italijansku umjetnost i podsjetiti se na kulturni značaj zemlje iz koje potičemo. Predstavili smo velika djela iz oblasti arhitekture te likovne i muzičke umjetnosti. Najznačajniji predstavnici baroka bili su italijanski slikari poput Karavađa, Gaulija te braće Karači, muzičari poput Monteverdija i Vivaldija i arhitekti poput Maderna, Berninija i Borominija.

Oko 1600. godine Rim je postao izvorište baroka. Papstvo je postalo pokrovitelj umjetnicima kako bi Rim postao najljepši grad na svijetu. Građene su velelepne građevine koje ne samo da su ostajale kao spomenik naručiocima, već su imale i zadatak da u grad privuku što veći broj ljudi. Rim postaje centar obnovljenog katoličanstva. Na svom vrhuncu, arhitektura baroka je bila dramatična i veličanstvena oblikom. Barok je skulpturu ispunio snažnom razigranošću i bogatstvom materijala i oblika. Gubi se oštra crta između slikarstva i kiparstva. Skulptura postaje atraktivno povezana sa prostorom u kome se nalazi. Zajedno sa slikama je činila jedinstvenu cjelinu stvarajući efekat iluzije i dopune. Razvija se iluzionističko slikarstvo koje na što vjerniji način

predstavlja iluziju stvarnosti.

I u muzici je barok predstavljao potpunu suprotnost dotadašnjim pravcima. Barok postaje umjetnost pokreta, dinamike, ekstaze, umjetničkog nemira i vrtoglavih uspona i padova. Pojedinaac je suprotstavljen masi, svjetlost tami. Teži se ka apsolutnom što je izjedrilo virtuoznost umjetnika.

Nadamo se da će ova izložba biti samo početak druženja sa Italijanima grada Banja Luke i da će predstavljati trajnu sponu između dva naroda.

La mostra "Barocco Italiano"

Nel Centro Giovanile a Banja Luka il 7 Dicembre del 2011 si è tenuta una mostra sul "Barocco italiano". La mostra è stata organizzata dai membri della Associazione italiana di Banja Luka, che, attraverso mostre, serate letterarie e cinematografiche tendono ad avvicinarsi sempre di più alla cultura italiana e alle tradizioni di cui i membri dell'Associazione ne sono particolarmente appassionati, insieme ad altri amanti dell'Italia e dell'arte.

Si dice che l'Italia sia la culla dell'arte barocca. In primo piano il ruolo e la creazione di questo movimento lo ebbero le città come Firenze, Padova, Venezia e Roma, dove poi lo stile barocco si diffuse in tutta l'Europa. Attraverso questa mostra abbiamo voluto introdurre l'arte italiana e ricordare a noi stessi l'importanza culturale del paese d'origine. In questa mostra abbiamo presentato le grandi opere d'architettura e dell'arte visiva e musicale. I più importanti pittori dell'arte barocca italiana sono stati Caravaggio, Gaulli, e i fratelli Caracci; i musicisti sono stati Monteverdi e Vivaldi; gli architetti invece Maderno, Bernini e Borromini.

Intorno al 1600 Roma era la fonte del Barocco. Il papato a Roma era diventato un mecenate di artisti così che divenne la città più bella del mondo. Furono costruiti magnifici edifici che non sono rimasti solo come un monumento alle genti, ma che aveva anche il compito di attrarre sempre di più altre persone. Roma divenne il centro di un cattolicesimo rinnovato. Il suo culmine lo raggiunse proprio grazie all'architettura barocca sotto la sua forma drammatica e maestosa. Le facciate erano accentuate dalle enormi dimensioni in modo tale da informare i fedeli ad entrare nel santuario. Le superfici sono state collocate in modo tale da creare l'effetto di luce-buio.

I soffitti sotto forma di cupole che dipinte, verso il basso, in modo tale da creare l'effetto del legame verso il cielo e l'infinito.

La scultura barocca è ricca di materiali festosi e di ricche e potenti forme. L'uscir fuori dalla linea netta tra pittura e scultura. La scultura viene associata allo spazio attraente in cui si trova. L'insieme di immagini forma una sola unità, così da creare l'applicazione della stessa illusione. In modo tale da creare e sviluppare la pittura illusionistica, cioè l'illusione nel modo più fedele alla realtà. In ciò si riflettono gli elementi architettonici come cupole, colonne e archi. La pittura barocca è arricchita dalla visualizzazione di caratteri colorati, riflessioni e valori. In modo tale da diventare un nuovo tipo di paesaggio, natura morta e ritratti.

La musica barocca nel suo complesso viene rappresentata con l'esatto opposto dalle tendenze passate. Il movimento artistico barocco diventa, dinamica, estasi, irrequietezza artistica e vertiginosi alti e bassi. L'individuo si oppone alla massa, la luce alle tenebre. Cercare l'assoluto e tale da generare nuovi artisti. Gli inizi della musica barocca sono stati associati con lo sviluppo della lirica in Italia. Così tale da diventare la principale forma musicale che è ancora tutt'ora oggi sotto l'influenza del Rinascimento, facendo rivivere antichi miti. Il violino è uno strumento che è stato portato alla perfezione, tale da creare grandi maestri famosi della musica come: Guarneri, Stradiveri e Amati.

In conclusione ci auguriamo che questa mostra sarà solo l'inizio di apertura per i cittadini d'origine italiana e Banja Luka, in modo tale da creare un legame permanente fra due entità.

Posjeta Zajednici Talijana iz Lipika

Udruženje Italijana grada Banja Luka je u oktobru 2011. godine posjetilo Zajednicu Talijana iz Lipika.

Druženje je, na opšte zadovoljstvo, potrajalo cijeli dan uz raznovrstan i bogat program. Obišli smo prostorije Udruženja i uživali u izložbi likovnih radova umjetnika iz Lipika. Predsjednik Udruženja, gospodin Alberto Menagoni, upoznao nas je sa načinom i metodama rada njihovog udruženja. Veoma uspješno vode školu stranih jezika, dramsku sekciju, i hor. Često organizuju posjete srodnim udruženjima u Hrvatskoj kao i u zemljama u

okruženju. Obišli smo i Pakrac u kojem je bio organizovan ručak koji je protekao u dobrom raspoloženju i srdačnoj atmosferi. Počastili su nas specijalitetima koji su karakteristični za njihov kraj ali i delicijama koje vode porijeklo iz Italije. Nakon ručka smo obišli grad i posjetili banjski kompleks koji je nadaleko čuven po svojim ljekovitim vodama.

Nadamo se da ćemo u proljaće imati priliku da uzvratimo gostoprimstvo članovima Udruženja Italijana iz Lipika i ponosno pokažemo ljepote našeg grada na Vrbasu.

L'Associazione italiana di Lipik

L'Associazione italiana di Banja Luka nell'ottobre del 2011 si è recata a visitare la Minoranza Italiana di Lipika (Croazia).

Socializzare è stata una soddisfazione reciproca per ambe le associazioni, attraverso un programma vario e ricco che si è protratto per tutto il giorno. Abbiamo visitato i locali dell'Associazione e abbiamo guardato le opere d'arte di Lipik. Il presidente dell'Associazione, Alberto Menagoni, ci ha fatto vedere e ci ha spiegato i metodi e i modi di lavoro della loro associazione. Svolgono con successo il corso di lingue straniere, la sezione del coro e teatro. Spesso organizzano visite ad associazioni simili

alla loro in Croazia e dintorni.

Abbiamo visitato Pakrac, dove siamo stati inviati a pranzo, l'atmosfera era cordiale e ci ha tenuti di buon'umore. Abbiamo provato dei piatti tipici e specialità locali, e prodotti culinari provenienti da diverse regioni d'Italia. Dopo il pranzo abbiamo visitato la città ed il complesso termale che è ben conosciuto per le sue acque curative.

Speriamo che in primavera avremo l'opportunità di ospitare l'Associazione italiana di Lipik e di mostrare le bellezze artistiche e culturali insieme al fiume Vrbas che è l'orgoglio della città, Banja Luka.

Milano

Svjetska prijestolnica mode, kulturni centar Italije, gastronomski centar i svakako grad lijepih žena - sve je to Milano.

Prva asocijacija na Milano je moda. Gledajući prolaznike iz nekih od kafića dok pijete *caffè macchiato*, stičete utisak da su bas sada sislis sa modnih pista. Za one kojima je moda imperativ i svakodnevna zanimacija, Milano je pravo odredište.

Milano je poznat i kao grad kulture i istorijskih spomenika, grad Milanske skale, Leonardove „Posljednje večere“ i katedrale Duomo. Katedrala Duomo je treća katedrala po veličini u Evropi. Izgrađena je u samom centru Milana 1388. godine. Fasada je veličanstvena i odaje utisak moći i raskoši. Ukrašena je sa tristotinjak kipova koji izazuvaju osjećaj strahopoštovanja. Za razliku od fasade, unutrašnjost odaju utisak mira i spokoja. Na istom trgu kao i Duomo, nalazi se još jedno čudo, Milanska Skala, najpoznatija opera na svijetu. Sagrađena je po želji Marije Terezije još 1778. godine i imala je impozantnih 3000 mjesta.

Na istom trgu se nalazi i čuvena galerija Vittorio Emanuele II u kojoj se nalaze sve poznate modne marke. Tu je još i hotel koji ima sedam zvjezdica, pored još samo jednog hotela na svijetu. Malo dalje se nalazi crkva Santa Maria delle Grazie u kojoj se nalazi čuvena Leonardova „Posljednja večera“. Šećući ulicama nailazimo na zamak čuvene porodice Sforca, nekada vladajuće porodice u Italiji. Ova je porodica važila za pokrovitelje umjetnika u renesansnoj Italiji.

Za ljubitelje sporta Milano je poznat kao grad fudbala i košarke. Stadion fudbalskog kluba Milan je moderna znamenitost ovo grada. San Siro pruža veličanstven pogled na neopisivu atmosferu koju pravi 80 000 navijača i vrhunski tim koji je decenijama u samom vrhu u svijetu. Upravo te različitosti, svremeno nasuprot tradiciji, staro nasuprot novom, daje posebnu čar ovom gradu. Nekada Mediolanum, kako su ga zvali stari Rimljani, onda Mailand, kako su ga zvali Kelti, sada je jednostavno Milano, grad mode, umjetnosti, istorije i kulture.

Moda

Poznata izreka kaže da odijelo ne čini čovjeka. U stvarnosti to ipak djeluje malo drugačije. Naša odjeća je naše ogledalo, način na koji se mi predstavljamo svijetu. Naša "ambalaža" obično utiče na prvi utisak koji posmatrač stiču o nama. Kao i svaki predmet koji je lijepo i skladno upakovan, tako i skladno i atraktivno odjevena osoba privlači posebnu pažnju. Za modu bi se moglo reći da je elegantan način na koji se oblačimo, pri čemu se posebno obraća pažnja na harmoniju boja. Uloga mode je da istakne ono najbolje na nama a da eventualne nedostatke vješto prikrije.

U svijetu mode sinonim za lijepo i skladno je Italija. Svjetska prijestonica mode je Milano, centar iz kojeg dolaze svi modni diktati za predstojeće sezone. Gradovi poput Londona, Pariza i New Yorka također su značajni centri mode ali jednostavno je nemoguće oteti se utisku da sve što je vezano za modu potiče iz Italije i Milana. Italijanska moda je sinonim za vrhunski dizajn. Odlikuju je jednostavnost, čiste linije, vrhunski materijali i neizbježna elegancija. Već više od pola vijeka italijanski dizajneri vladaju modnom scenom. Od malih krojačkih

manufaktura nastala su prava modna carstva poput Armanija, Versačea i Valentina. Ova imena danas se ne nalaze samo na odjeći već su postala sinonimi za luksuzni način života. Od krojenja i šivenja jednostavnih košulja i odijela, italijanski modni dizajn se proširio na gotovo sve sfere života. Mali dodaci poput naočara i parfema koji upotpunjuju atraktivan izgled postali su prepoznatljivi proizvodi velikih imena modne scene. Italijansku modu proslavile su slavne žene poput Sofije Loren, Klaudije Kardinale, Ave Gardner i nezaboravne Odri Hepbern u filmskom klasiku "Doručak kod Tifanija". Čak je i nijansa

crvene boje dobila naziv po Valentinu Gravaniju, italijanskom kreatoru koji je postao simbol za večernje haljine koje su poznate po eleganciji krojeva i praktičnim i pristupačnim rješenjima.

Italijanska moda već nekoliko godina, nakon modnih pista i ulica, polako ulazi i u muzejske prostore. Nakon Versačea u londonskom Viktorija i Albert muzeju, Armanija u Gugenhajmu u Bilbao i Valentina u uglednom Muzeju moderne umetnosti u Njujorku, moda sve više osvaja prostor umetnosti.

In memoriam

Motosport je ove godine ostao bez najveće mlade zvijezde, modernog gladijatora na dva točka. Na stazi Sepang u Maleziji poginuo je Marko Simonćeli, italijanski vozač u kraljevskoj klasi.

Imao je samo 24 godine i bio je predodređen za šampiona. Predviđali su mu šampionsku titulu već naredne sezone. U nižim klasama je već osvojio titulu pa mu je zvjezdano mjesto bilo gotovo neizbježno. Odrastao je u Korijanu gdje je sa sedam godine počeo voziti minimoto na kojem je 1996. godine osvojio naslov prvaka. Na Moto GP je debitovao 2002. godine na Velikoj nagradi Češke. Napredovao je uspješno kroz klase da bi 2010. godine debitovao u najjačoj klasi. Za vrijeme utrke u Sepangu je zauzimao četvrto mjesto ali je u stravičnom sudaru, u kojem su učestvovali Kolin Edvards i Valentino Rosi, prekinuta zvjezdana karijera Marka Simonćelija. Italija je oplakivala svog šampiona, istinskog pobjednika i dobrog i veselog momka. Sahranjen je u Korijanu uz najviše počasti.

Svi istinski zaljubljenici u dvotočkaše zahvalni su mu na strasti i predanosti sa kojima je vozio svoj motor. Priuštilo im je nezaboravne trenutke i neizmjernu radost.

Spavaj u miru, Marko.

IL TEMPO
QUOTIDIANO DI ROMA

Due giorni per salvare l'Italia
Ultimatum Ue Piano economico entro 48 ore. Consiglio dei ministri straordinario Sarkozy ironizza. Berlusconi: «Serve un intervento sulle pensioni, parlerò con Bossi»

LA FESTA È FINITA MA PER TUTTI

Muore al MotoGp malese investito anche da Rosi

Assalto al Mibac il vicedirettore «Io, un prototipo dell'omnipotente»

L'ultima curva di Simonćelli

La Città del Famosi Fai conoscere le piccole storie che fanno grande Roma

Palermo Una maga di Lamela E la Roma riparte

Due gol a Bologna Inarrestabile Lazio È a un punto dalla vetta

a Pescara di Pescara

